

BOSHLANG‘ICH TA‘LIMDA MUSIQA MADANIYATI DARSLARI ORQALI IJODIY TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISH

Nordik universiteti magistri
Marjona Abduljalilova Abdunamon qizi

Annotatsiya

Ushbu maqolada boshlang‘ich ta‘limda musiqa madaniyati darslari orqali o‘quvchilarning ijodiy tafakkurini rivojlantirish masalalari yoritilgan. Musiqa ta‘limining bolalar estetik didi, mustaqil fikrlashi va ijodiy qobiliyatlarini shakllantirishdagi ahamiyati tahlil qilingan. Shuningdek, musiqa darslarida interfaol metodlar va innovatsion texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: musiqa madaniyati, ijodiy tafakkur, boshlang‘ich ta‘lim, estetik tarbiya, interfaol metodlar.

Аннотация

В данной статье рассматриваются вопросы развития творческого мышления учащихся начального образования посредством уроков музыкальной культуры. Проанализирована роль музыкального образования в формировании эстетического вкуса, самостоятельного мышления и творческих способностей детей. Также раскрыта эффективность использования интерактивных методов и инновационных технологий на уроках музыки.

Ключевые слова: музыкальная культура, творческое мышление, начальное образование, эстетическое воспитание, интерактивные методы.

Abstract

This article discusses the development of creative thinking in primary school students through music culture lessons. The importance of music education in shaping children’s aesthetic taste, independent thinking, and creative abilities is analyzed. The effectiveness of using interactive methods and innovative technologies in music classes is also highlighted.

Keywords: music culture, creative thinking, primary education, aesthetic education, interactive methods.

Kirish

Bugungi kunda ta‘lim tizimida o‘quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, boshlang‘ich ta‘lim bosqichida bolalarning estetik didi, ma‘naviy dunyoqarashi va ijodiy tafakkurini shakllantirishda musiqa madaniyati darslarining o‘rni beqiyosdir. Musiqa inson

ruhiyatiga ta'sir etuvchi san'at turi sifatida o'quvchilarning emotsional holatini boyitadi, tasavvurini kengaytiradi hamda ijodiy faoliyatga undaydi.

Musiqqa madaniyati darslari orqali o'quvchilar nafaqat qo'shiq kuylash yoki musiqa tinglash ko'nikmalariga ega bo'ladilar, balki ular mustaqil fikrlash, obrazli tafakkur yuritish va estetik qarashlarni shakllantirish imkoniyatiga ham ega bo'ladilar. Shu sababli zamonaviy ta'lim jarayonida musiqa darslarini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda.

Asosiy qism

Boshlang'ich ta'limda musiqa madaniyati fanining asosiy maqsadi o'quvchilarda musiqaga bo'lgan qiziqishni shakllantirish, ularning estetik madaniyatini rivojlantirish hamda ijodiy qobiliyatlarini yuzaga chiqarishdan iboratdir. Musiqa darslari jarayonida bolalar kuy va qo'shiqlarni tinglash, ritmik harakatlar bajarish, jamoa bo'lib kuylash orqali ijodiy faoliyatga jalb qilinadi.

Ijodiy tafakkur o'quvchilarning yangi g'oyalarni ilgari surishi, noodatiy fikrlashi va muammolarga mustaqil yechim topa olishida namoyon bo'ladi. Musiqa darslarida bunday tafakkurni rivojlantirish uchun interfaol metodlardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Jumladan, "Aqliy hujum", "Klaster", "Rolli o'yinlar", "Musiqani his qil" kabi metodlar o'quvchilarning darsdagi faolligini oshiradi.

Shuningdek, multimedia vositalari, audio va video materiallardan foydalanish o'quvchilarning musiqa san'atiga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida milliy va jahon musiqasi namunalarini tinglash, virtual konsert va sahna chiqishlarini tomosha qilish imkoniyati yaratiladi. Bu esa bolalarda estetik dunyoqarash va madaniy tafakkurning rivojlanishiga xizmat qiladi.

Musiqa madaniyati darslarida milliy qadriyatlarga alohida e'tibor qaratilishi ham muhimdir. O'zbek xalq qo'shiqlari, maqom san'ati va milliy cholg'u asboblari bilan tanishtirish orqali o'quvchilarda milliy g'urur va vatanparvarlik tuyg'ulari shakllanadi. Shu bilan birga, musiqa orqali bolalarda jamoada ishlash, o'z fikrini erkin ifodalash va tinglash madaniyati ham rivojlanadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich ta'limda musiqa madaniyati darslari o'quvchilarning ijodiy tafakkurini rivojlantirishda muhim pedagogik vosita hisoblanadi. Musiqa orqali bolalarning estetik didi, mustaqil fikrlashi va ijodiy qobiliyatlari shakllanadi. Dars jarayonida interfaol metodlar va innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirib, ta'lim samaradorligini ta'minlaydi. Shu bois musiqa madaniyati darslarini zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida tashkil etish bugungi ta'lim tizimining muhim vazifalaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. *Yangi O'zbekiston strategiyasi*. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
2. Hasanboyeva O.U. *Pedagogika nazariyasi va tarixi*. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
3. Qodirov R.H. *Musiqqa pedagogikasi asoslari*. – Toshkent: O'qituvchi, 2018.
4. Abdullayev A. *Musiqqa madaniyati va estetik tarbiya*. – Toshkent: Tafakkur, 2020.
5. Ishmuhamedov R.J. *Innovatsion pedagogik texnologiyalar*. – Toshkent: Fan, 2020.
6. Sayfullayev B. *Musiqqa ta'limida zamonaviy pedagogik texnologiyalar*. – Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2022.